Posudek bakalářské práce Anny Zitové
Jazyk české soukromé korespondence v období humanismu

Bakalářská práce Anny Zitové měla velmi nesnadný úkol pohybující se na pomezí diachronní lingvistiky (a z ní zejména historické stylistiky), editologie a paleografie: editovat (transliterovat i transkribovat) vybrané rukopisné texty českých soukromých dopisů z počátku 17. století a poté všestranně zhodnotit jejich grafickou a jazykovou stránku. Autorka si práci dále ztížila tím, že se přednostně zaměřila na rovinu stylistickou, tedy tu nejhůře exaktně popsatelnou, pro jejíž hodnocení měla k dispozici jen málo bezprostředních vzorů.

Výsledná podoba práce je v mnoha ohledech vynikající. Ocenit je třeba už sám proces jejího vzniku, neboť autorka pracovala velmi samostatně, a to jak při formulaci hypotéz a vypracovávání závěrů, tak i při kontaktování dalších odborníků pro konzultaci specifických problémů, které jsou pro bohemistu obtížné (zejména složitější otázky paleografické). Text je informačně velmi bohatý, je psán velmi kultivovaně a srozumitelně, kompozice je jasná a přehledná. Postupy použité pro ověřování hypotéz jsou dobře zvolené, výsledky jsou přehledně prezentovány, mj. i v tabulkách a grafech. I když autorce malý počet zkoumaných textů nedovoluje dělat příliš obecné závěry, mohou její postupy být inspirací pro obdobné, šířeji založené zkoumání, které by už takové závěry umožnilo. V závěru práce je každá hypotéza formulovaná na začátku posouzena, a pokud se nepotvrdila, snaží se autorka najít důvody této skutečnosti.

Jako každý rozsáhlejší text, ani práce Anny Zitové není zcela prosta drobných formálních nedostatků a opomenutí. Ojediněle se v ní objevují pravopisné chyby nebo překlepy (nejčastěji v anglické verzi abstraktu), ne všechna díla citovaná v textu jsou uvedena v závěrečném seznamu literatury (zejm. práce Koskovy) nebo u nich některé údaje nesouhlasí (rok vydání u Havránkovy práce), příp. chybí (Příruční mluvnice). Také v posouzení některých dílčích jazykových jevů nebo způsobech hodnocení materiálu s autorkou ne zcela souhlasím, např. v hodnocení některých syntaktických vztahů (domnívám se, že věta 6VV ve 3. souvětí Cyr je závislá na 8VV, a nikoli na 7VH apod.), v nezapočítávání vsuvek do počtu vět v souvětí (vzhledem k tomu, že šlo o hodnocení „délky“ souvětí), ve výběru anakolutů na s. 72 (u některých příkladů mi připadá, že lze pouhou změnou větosledu získat zcela korektní strukturu, např. Cyr 3., kdežto u jiných nikoli) apod., příp. mi připadá, že některé jevy nejsou hodnoceny zcela konsekventně (např. v 5. souvětí v Sol se u *a to taková* neuvažuje o elipse, ačkoliv na jiných podobných místech ano). Také bych se ráda zeptala, proč se autorka nakonec rozhodla pro transkripci tvaru *odpověď* s měkkou souhláskou na konci, přestože se v teoretické části zdálo, že se spíše kloní k souhlásce tvrdé. Vesměs jde ovšem v těchto případech o jevy hraniční či obtížně analyzovatelné, na jejichž hodnocení mohou být rozdílné názory, jde tedy spíše o náměty k delší diskusi než o jednoznačné výtky. V některých případech dále postrádám uvedení zdroje, ze kterého autorka vycházela (např. u klasifikace typů komunikační funkcí na s. 8–11; tady mi také není jasné, jaký je v tomto pojetí rozdíl mezi funkcí výzvovou a direktivní). Ojediněle lze mluvit i o nejasné formulaci textu, např. když autorka na s. 46–47 mluví o doplňování diakritického znaménka nad *u* na určitých místech (nejčastěji v koncovkách *–ův/-ů,* příp. na začátku slova), a nezmiňuje při tom fakt, že v daném textu není kvantita *u* značena vůbec nikde, tj. že nemá smysl uvažovat nad případným krácením na těchto místech.

K práci Anny Zitové nemám závažnější výhrady, naopak, považuji ji za mnohem vyzrálejší, než je u bakalářských prací obvyklé, a schopnou srovnání s pracemi diplomovými. Bez problémů tedy podle mého názoru splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, proto ji doporučuji jako podklad k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou *výborně*.

V Praze 4. září 2011 Mgr. Alena A. Fidlerová, Ph.D.